

Piadivka zimná

Piadivka zimná (*Erannis defoliaria*) patrí do triedy hmyz (*Insecta*), radu motýle (*Lepidoptera*), čeľade *Geometridae* a rodu *Erannis*. Ide o nočný druh motýľa, ktorý škodí len vo veľmi výnimočných priaznivých rokoch. Červenohnedé larvy sú polyfágne a poškodzujú širokú škálu ovocných stromov a okrasných krov. Môžu spôsobiť poškodenie v sadoch. Škodca sa vyskytuje na území Európy, Ázie až po ďaleký východ. Charakteristické príznaky napadnutia môžeme pozorovať na pukoch, listoch, mladých plodoch, kde môžeme vidieť nepravidelné výhryzky. Na listoch nie sú spradené pavučiny. Larvy dokážu žiť voľne na listoch. Činnosťou lariev môžu vznikať až holožery, pričom dorastená larva meria 30-35 mm.

Prezimovať dokážu podlhovasté oranžové vajíčka piadivky v blízkosti pukov alebo na konároch. Larvy sa liahnu v apríli, potom sa živí na rozvíjajúcich sa pukoch, listoch či mladých plodoch. Dospelé larvy sa zvyčajne vyskytujú koncom júna a začiatku júla. Kuklenie prebieha v pôde v hĺbke asi 15-25 cm v zámotku. Kukla je tmavohnedej farby merajúca 10-15 mm. Dospelé jedince sa liahnu v septembri a v októbri. Ak teploty nie sú príliš nízke, tak dospelé jedince sa dokážu vyskytovať až do decembra. Motýle sa vyznačujú výraznou pohlavnou dvojtvárnosťou. Zatiaľ čo samčekovia sú okrídlení a vyzerajú ako bežný motýlik, tak samičky nemajú vytvorené krídla, a preto nemôžu lietať, ale iba liezť. Krátko po vyliahnutí sa motýle pária a následne samičky odchádzajú do korún stromov klásť vajíčka. Vajíčka sú žltobiele obyčajne v malých skupinách alebo aj jednotlivo na konárikoch stromu. Dospelá samička je bledožltej farby a dlhá približne 12-18 mm. Samček je väčší, pričom má rozpätie krídel 35-45 mm a veľkosť tela 22-26 mm. Škodca má jednu generáciu za rok.

V rámci chemickej ochrany môžeme využiť biologické insekticídne prípravky Dipel DF a Lepido s účinnou látkou *Bacillus thuringiensis* subsp. *kurstaki* kmeň ABTS-351, ktoré sú určené na ochranu jadrovín (jabloní a hrušiek). Doba aplikácie by mala byť v ranom vývojovom štádiu lariev. Maximálny počet aplikácií za vegetačné obdobie plodiny je 3-krát. Interval medzi aplikáciami by mal byť 7 dní. Dávka vody sa pohybuje od 500 do 1500 l/ha. Oba biologické insekticídne prípravky sú dostupné pre profesionálneho používateľa.

Ďalšou možnosťou je pomocný prostriedok Lepové Pásky s účinnou látkou polyolefíny, ktorý slúži na monitoring a signalizáciu lezúceho škodlivého hmyzu na drevinách. Dostupné sú aj v malospotrebitel'skom balení, a teda sú vhodné pre záhradkárov. V závislosti od veľkosti kmeňa hostiteľského stromu odstrihneme z pásu dĺžku o niečo dlhšiu, aby sa nám konce pásu trochu prekryvali. Voľné miesto nesmie zostať. Na hornom a dolnom okraji pás pevne priviažeme ku kmeňu priloženým motúzom. Miesto prekrytia koncov pásu by nemalo byť otočené k strane prevládajúcich vetrov. Mohlo by to lepový pás poškodiť. Lepový pás musí tesne priliehať ku kmeňu. Preto sa musia najprv odstrániť nerovnosti na kmeni, očistiť napríklad mach, pukliny a priehlbiny zas zarovnať pomocou hliny. Proti lezúcim piadivkám sa aplikujú pásy od konca augusta do polovice októbra. Po zimnom období sa môžu pásy pretrieť lepom, čím sa zvýši ich účinnosť. Poškodené pásy odporúčame vymeniť. Iba takto môžeme zaistiť, že sa larvy z vajíčok nakladených pod pásom nedostanú do koruny hostiteľského stromu. Následne koncom mája môžeme pásy už odstrániť z hostiteľských stromov.

Samozrejme platí, že pri použití prípravkov je dôležité dodržať pokyny pre aplikáciu uvedené na etikete konkrétneho prípravku! Dôležité je poznamenať, že v pravidelne ošetrovaných ovocných sadoch zvyčajne nie je potrebné osobitné ošetrovanie proti piadivkám.